

Slezská univerzita v Opavě
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné

Právo

Seminář
Mgr. Danuta Duda, Ph.D.

1

INFORMACE

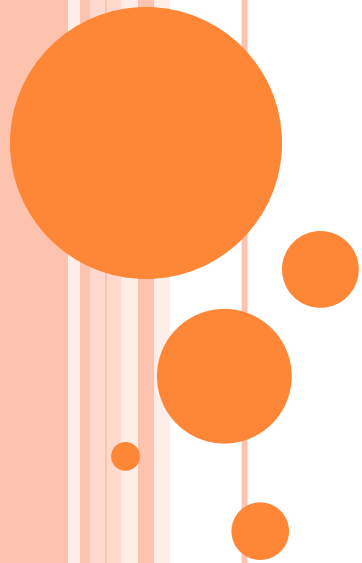
- **Mgr. Danuta Duda, Ph.D**
- **Konzultační hodiny: středa 9:00 až 9:45 a čtvrtek od 11:30 do 12:50 hod. pouze po předchozí domluvě e-mailem**
- E-mail: duda@opf.slu.cz
- Kancelář A207
- 60 % účast na seminářích
- V případě nemoci stačí napsat e-mail, že se student nedostaví.

Pojem „právo“

- Právo je soubor předpisů, podle kterých se organizuje a řídí život lidské společnosti.
- Právní předpisy závazně určují, jak se členové organizované společnosti mají chovat, aby byl soulad v jejich vzájemných vztazích i v jejich právech a povinnostech ke společné autoritě, která právní předpisy tvoří a vydává.

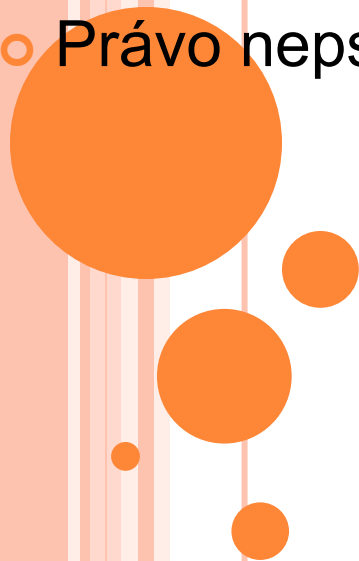
Prameny práva

- vyjádření práva v konkrétní právní formě
- zdroje, z nichž poznáváme obsah práva

Prameny práva

- Právo psané
- Právo nepsané

Právní systémy

- Kontinentálně evropský systém práva
  - Angloamerický systém práva
  - Islámský systém práva
  - Evropské nadstátní právo
-

Hlavní druhy pramenů práva

- zákony a jiné normativní právní akty
  - právní obyčeje
  - soudní precedenty
  - normativní smlouvy
-

PRAMENY PRÁVA ČR

- **normativní akty**
  - **mezinárodní smlouvy**
  - **rozhodnutí Ústavního soudu (nálezy Ústavního soudu)**
-

Právní norma

obecně závazné pravidlo chování
stanovené

vynutitelné a

sankcionované státní mocí

STRUKTURA PRÁVNÍ NORMY

- 1. hypotéza – podmiňující skutková část
- 2. dispozice – pravidlo chování
- 3. sankce

DRUHY PRÁVNÍCH NOREM

- Primární a sekundární
- Obecné a speciální
- Kogentní a dispozitivní
  - **Kogentní** – zavazují bezvýhradně, bez možnosti se odchýlit
  - **Dispozitivní** – umožňují účastníkům právních vztahů se od pravidla odchýlit
- Příkazující, zakazující, dovolující

PUBLIKACE NORMATIVNÍCH PRÁVNÍCH AKTŮ

- publikací ve Sbírce zákonů ČR nabývají platnosti
  - **Zákony, nařízení vlády, vyhlášky ministerstev**
- Den vyhlášení=den rozeslání příslušné částky Sbírky

Ve Sbírce mezinárodních smluv se vyhláší
např.:

- **platné mezinárodní smlouvy**, jimiž je Česká republika vázána,
- **oznámení o výpovědi mezinárodních smluv** jimiž je Česká republika vázána.

Ročník 1993

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 1

Rozeslána dne 28. prosince 1992

Cena Kčs 7,70

OBSAH:

1. Ústava České republiky
  2. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky
-

1

ÚSTAVNÍ ZÁKON
České národní rady
ze dne 16. prosince 1992

ÚSTAVA
ČESKÉ REPUBLIKY

PLATNOST A ÚČINNOST

- **Platnost** právní normy znamená, že norma se stala součástí platného právního řádu poté, kdy byla stanoveným způsobem schválena kompetentními orgány a vyhlášena ve Sbírce zákonů ČR.
- **Účinnost** právní normy znamená její závaznost. Je to okamžik, od kterého se musíme začít právní normou řídit.
  - zpravidla dnem, který je v právní normě uveden
  - nebo obecně 15 dnů po vyhlášení ve Sbírce zákonů
  - výjimečně, pokud to vyžaduje naléhavý obecný zájem, může právní norma nabýt účinnosti dnem vyhlášení

Čl. 107

(1) Zákon o volbách do Senátu stanoví, jakým způsobem se při prvních volbách do Senátu určí třetina senátorů, jejichž volební období bude dvouleté, a třetina senátorů, jejichž volební období bude čtyřleté.

(2) Zasedání Senátu svolá prezident republiky tak, aby bylo zahájeno nejpozději třicátý den po dni voleb; neúčinní-li tak, sejde se Senát třicátý den po dni voleb.

Čl. 108

Vláda České republiky jmenovaná po volbách v roce 1992 a vykonávající svou funkci ke dni účinnosti Ústavy se považuje za vládu jmenovanou podle této Ústavy.

Čl. 109

Do doby zřízení státního zastupitelství vykonává jeho funkce prokuratura České republiky.

Čl. 110

Do 31. prosince 1993 tvoří soustavu soudů též vojenské soudy.

Čl. 111

Soudci všech soudů České republiky vykonávající funkci soudce ke dni nabytí účinnosti této Ústavy se považují za soudce jmenované podle Ústavy České republiky.

Čl. 112

(1) Ústavní pořádek České republiky tvoří tato Ústava, Listina základních práv a svobod, ústavní zákony přijaté podle této Ústavy a ústavní zákony Národního shromáždění Československé republiky, Federálního shromáždění Československé socialistické republiky a České národní rady upravující státní hranice České republiky a ústavní zákony České národní rady přijaté po 6. červnu 1992.

(2) Zrušují se dosavadní Ústava, ústavní zákon o československé federaci, ústavní zákony, které je měnily a doplňovaly, a ústavní zákon České národní rady č. 67/1990 Sb., o státních symbolech České republiky.

(3) Ostatní ústavní zákony platné na území České republiky ke dni účinnosti této Ústavy mají sílu zákona.

Čl. 113

Tato Ústava nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v. r.

Klaus v. r.

ZRUŠENÍ A NOVELIZACE

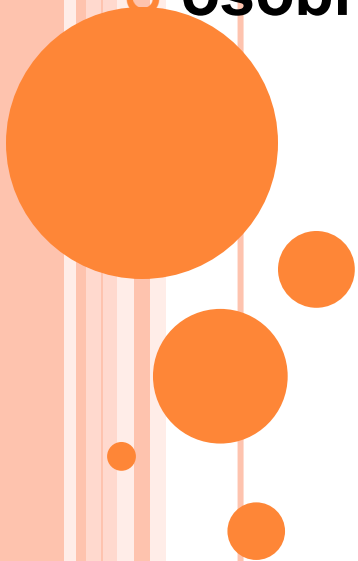
Právní norma pozbývá účinnosti

- uplynutím času nebo
- zrušením
  - **derogační klauzule (zrušovací ustanovení)** uváděná zpravidla v závěrečných ustanoveních nové právní normy.
- novelizace
  - částečně mění právní normy předcházející.

Působnost právní normy

- věcná
- časová
- prostorová
- osobní

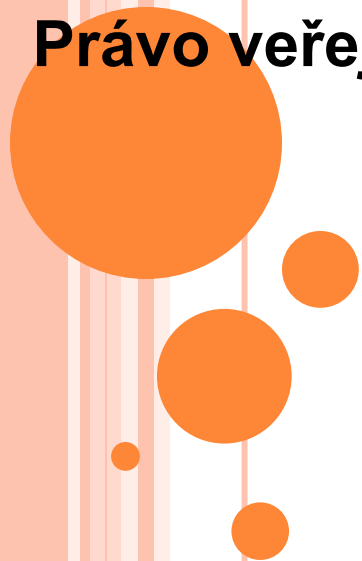

SYSTÉM PRÁVA

Právo mezinárodní a právo národní (vnitrostátní)

Právo hmotné a právo procesní

Právo veřejné a právo soukromé

PRÁVO

PRÁVO
VEŘEJNÉ

PRÁVO SOUKROMÉ

Ústavní právo

Správní právo

Trestní právo

Občanské právo

Obchodní právo

Rodinné právo